

MdR, Jazzgeschiedenis 655. Na 4½ jaar '53/'58 met op 19 februari 1989 als hoofdstuk 1 Miles Davis, 21 delen, nu aan het begin van jaargang 15: Tijdvak 1959-1964, hoofdstuk 1, deel 1 van 10. Voor 1959 had er in jazz, de Amerikaanse, weinig of niets doorgeklonken van wat er in de maatschappij daar gaande was. Ik heb het dan vanzelfsprekend over zwarte jazz, wit had nooit een aanleiding. Er waren genoeg rellen geweest, aanslagen, moorden, maar het begon echt met de beslissing van het U.S. Supreme Court op 17 mei 1954, dat het onderwijs ras-halve geïntegreerd moest worden. Gevolg: troebelen, met name in het Zuiden. Hoogtepunt: september '57 melden zich 9 zwarte leerlingen op een High School in Little Rock, Arkansas, maar onder leiding van goeverneur Faubus werd hun de toegang geweigerd. Tot Washington ingreep en het leger er op af stuurde. Het halve land in rep en roer, maar in jazz, tenminste op de plaat, was er allemaal niets van te merken. Geen geschiedschrijving op geluidsdragers met jazz, maar je bedenkt dan dat 'the Industry' in handen is van wit. Na 1959 verandert dat, voorop gingen Charles Mingus -Fables of Faubus- en Max Roach -Freedom now-. Er is echter nog niets van te horen bij de man die nu in 1993 in historisch perspectief gezien, rond 1960 de meest invloedrijke jazzmusicus was. Ornette Coleman. In Jazzgeschiedenis 619 van 25 januari '93, deel vier over altsaxofoons, draaide ik "The blessing" uit Ornette Coleman's 2e Contemporary-session in Los Angeles op 22 februari 1958. Als voorsproefje van de dingen die zouden gaan komen. Ook Eric Dolphy. Uit die eerste LP, nu CD, van Coleman 'Something Else!!!!' -met vier uitroepetekens- hoort u nu vijf stukken. Randolph Denard Ornette Coleman werd 19 maart 1930 geboren in Fort Worth, Texas, maar zijn één jaar oudere zuster Truvenza zegt dat het 9 maart 1931 moet zijn. In 1945 ging hij autodidactisch altsaxofoon spelen, op zijn 15e kreeg hij wat les van saxofonist Footh Thomas. In die tijd leerde hij in High School Charles Moffott en Dewey Redman kennen, die later bij hem drums en tenorsaxofoon zouden spelen, ook Prince Lasha, King Curtis en klarinettist John Carter.

In '46/'47 ging Coleman tenorsaxofoon à la Louis Jordan spelen in een Rhythm 'n' Blues-groep, in '49 kwam hij bij zo ongeveer de laatste Minstrel Show, die van Silas Green uit New Orleans. Die verliet hij korte tijd later in Natchez om bij Clarence Samuels in Baton Rouge te gaan werken, daar werd bij een rassenrel zijn instrument vernield. Hij ging naar New Orleans en begon weer met altsaxofoon. In 1950 vinden we Coleman terug in geboorteplaats Fort Worth, drie jaar later is hij in Los Angeles, ontmoet daar drummer Ed Blackwell. Toen hij in '54 een nieuwe alt nodig had, kocht hij de goedkope, Coleman verdiende met spelen nauwelijks droog brood, in Engeland geproduceerde Grafton, een wit plastic instrument met vergulde kleppen en stangen, waarop toen ook de Londenaar Johnny Dankworth speelde en Charlie Parker. Via trompettist Bobby Bradford leerde hij Jayne Cortez kennen aan wie hij zijn 1954-compositie "Lonely woman" opdroeg. Coleman speelde in LA met o.a. Harold en Alvin Batiste, ook de vader van de nu beroemde zonen: Ellis Marsalis, pianist. In '56 leerde hij via Jane, met wie hij trouwde, Don Cherry kennen, ook James Clay. Bassist Red Mitchell, die in The Haig speelde, hoorde Coleman en stuurde hem met een aanbeveling naar Lester Koenig van Contemporary Records. Die was wel geïnteresseerd in zijn composities, maar Coleman wilde die zelf op de plaat spelen. Dat duurde tot 1958, toen zoon Ornette Denardo, later drummer, twee jaar oud was.

Nu, in het perspectief van de geschiedenis, is het onbegrijpelijk dat Coleman's muziek live, ~~was~~ ^{maar} dat was in beperkte kring, vooral door de plaat ~~Something~~ ^{Something} Else!!!!', zoveel weerstand opwekte. Zijn muziek ligt in het verlengde van Bebop, zijn stijl op altsaxofoon is simpeler dan van de meeste alttisten, dus moet het vooral zijn intoneren zijn geweest, zijn 'sound', de eigenzinnige ritmiek hier en daar, die luisteraars en musici afwijzend tegenover die muziek deden staan. De stukken die hij op 'Something Else!!!!' zette dateerden van 1954-'55, de eerste session was op 10 februari '58 met Don Cherry-trompet nog, niet zijn latere pocket-trumpet, Walter Norris-piano, Don Payne-bas, Billy Higgins-drums.

Don Cherry gebruikt de vooral door Miles Davis in zwang ge-
raakte Harmon-dermpier in een stuk dat Coleman noemde naar
zijn vrouw: "Jayne".

Ornette Coleman: Jayne (Ornette Coleman)

3 - 7:17 - Contemporary CD 5 7551

"Jayne" voor Mrs. Coleman, Jayne Cortez. Vandaar de Latin
rhythms aan het begin. Nu: "Chippy".

Ornette Coleman: Chippy (Ornette Coleman)

4 - 5:37 - idem

"Chippy", ook nog van 10 februari. De tweede session was op
22 februari. In 619 draaide ik "The blessing", nu nog twee
stukken, als eerste een klassiek gebouwd stuk met een vrij
gespeelde bridge, tussenstuk,: "The Sphinx".

Ornette Coleman: The Sphinx (Ornette Coleman)

9 - 4:13 - idem

"The Sphinx". Uit dezelfde session nu "The disguise".

Ornette Coleman: The Disguise (Ornette Coleman)

5 - 2:46 - idem

"The disguise". 22 februari. Het laatste stuk is van 24
maart, titel: "When will the blues leave".

Ornette Coleman: When will the blues leave (Ornette Coleman)

8 - 4:58 - idem

"When will the blues leave". Voor Contemporary in Los Angeles,
24 maart 1958. Don Cherry-trompet, Ornette Coleman-altsaxo-
foon, Walter Norris-piano, Don Payne-bas, Billy Higgins-drums.
De composities, geschreven in 1954/'55, waren van de leider,
Ornette Coleman. ^{Ornette Coleman} Dit was deel 1 van 10 over ~~10~~, dit was
Jazzgeschiedenis 655, M&R.

▲ Dit was de laatste uitzending op zaterdag, we gaan meteen
morgenavond verder en blijven op de zondag. Ik begin morgen
om 10 uur en ook dat blijft zo.

O O O O O